

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BİLİMKURGU DERGİSİ

YENİ DÜNYALARDA

EKİM 2005

SAYI : 0

ÖLÜM BÖLGESİ - M.EMİN ARI

BİLİMKURGU NEDİR ?

ÜLKEMİZDE ÇIKAN BİLİMKURGU DERGİLERİ

NEDEN BİLİMKURGU ?

NİÇİN "YENİ DÜNYALARDA" ?

Sayın Bilimkurguseverler ;

Bir süredir kafamda bir bilimkurgu dergisi hazırlama düşüncesi dolaşıyordu. Tamamen bilgisayar ile hazırlanan ve internet üzerinden ulaşılabilen bir dergi olmalıydı. Bildiğim kadarı ile son on sene içinde ATILGAN, NOSTROMO, DAVETSİZ MİSAFİR ve ALBEMUTH isimli bilimkurgu dergileri yayınlandı. İlk iki dergi uzun bir süredir çıkmıyor. Sadece son iki dergi yayın hayatına devam ediyor.

Gerek kitap okuma alışkanlığı olmayan bir toplum oluşumuz, gerekse basılı bir kitap, dergi yayınlamanın maliyetli olması sonucu, tamamen kişisel çabalarla çıkartılan bilimkurgu dergileri uzun ömürlü olamıyor veya düzenli olarak çıkamıyor.

Bundan dolayı neredeyse sıfır maliyetli olan bir bilimkurgu dergisi çıkarmaya karar verdim.

"Yeni Dünyalarda" adı nerden geliyor?

Ülkemizde, 1954-1955 yıllarında "Çağlayan Yayınevi" tarafından on kitaptan oluşan bir bilimkurgu kitap serisi yayınlandı. Bu serinin adı "Yeni Dünyalarda" idi. Bilimkurguda başka zamanlar, başka dünyalar vardır. Kimi zaman üzerinde yaşadığımız gezegenimizin bazen yakın, bazen uzak bir gelecekteki bir zamanında, kimi zaman milyarlarca kilometre uzaklıktaki başka bir gezegende, kimi zaman ise uçsuz bucaksız bir evrende seyahat ederken buluruz kendimizi. İnsanoğlu her zaman yeni dünyaların hayalini kurmuştur. Bilimkurgu ise bu yeni dünyalara açılan bir kapıdır.

Bu kapıdan girince kendinizi "Yeni Dünyalarda" bulacaksınız.

"Yeni Dünyalarda" olmasını planladığım bölümler.

- 1-Yerli ve yabancı öyküler,
- 2-Kitap tanıtımları,
- 3-Film tanıtımları,
- 4-Bilimkurgu makaleleri,
- 5-Bilimsel makaleler,
- 6-Okuyucu mektupları.....

Bütün bunları tek başıma yapmam imkansızdır.

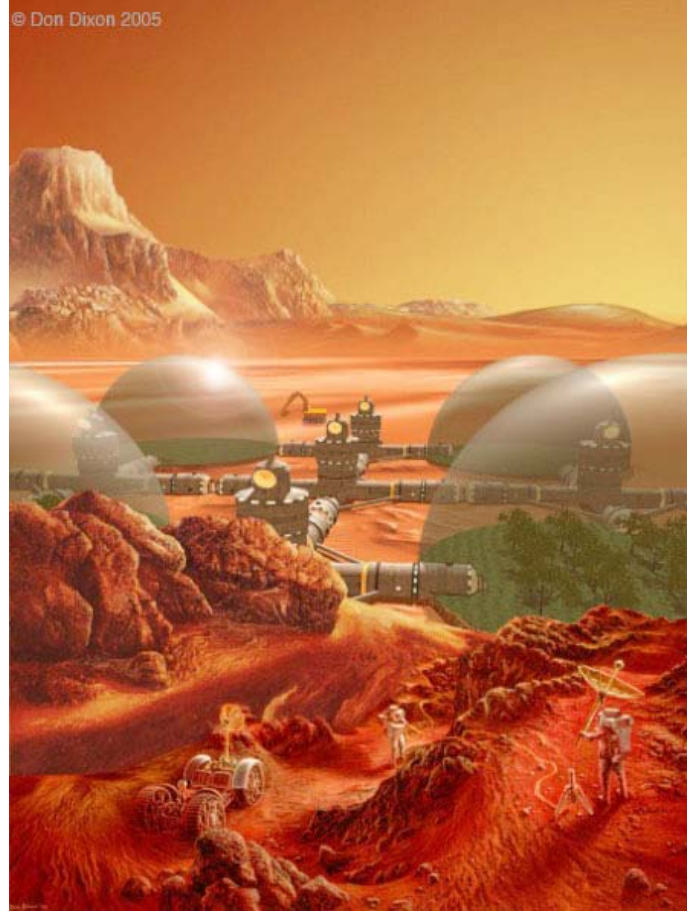
Bu yüzden sizlerinde desteğine ihtiyacım var.

Eğer bilimkurgu alanında çalışmalar yapıyorsanız ve bunları paylaşmak istiyorsanız işte size fırsat.

"Yeni Dünyalarda" yeriniz hazır.

Çalışmalarınızı, kendinizi tanıtan kısa bir yazı ile birlikte bana e-mail olarak göndermeniz yeterlidir.

yenidunyalarda@yahoo.com.tr
hades@amigaturk.com

Kapak resmi

www.cosmographica.com/gallery/portfolio/portfolio404/3.html
adresinden alınmıştır.

İÇİNDEKİLER

2 - Niçin "YENİ DÜNYALARDA"	
3 - Neden Bilim-Kurgu	ALPAN GÖKSU
4 - Bilimkurgu Nedir	
7 - Ülkemizde Çıkan Bilimkurgu Dergileri	
8 - Ölüm Bölgesi	MEHMET EMİN ARI

Tüm bilimkurgu sevenler adına sahibi;

İSMAİL ŞAHİN

Başka "YENİ DÜNYALARDA" görüşebilmek dileğiyle.....

(Aşağıda okuyacağınız yazı
ÇAĞDAŞ SANAT BİLİM-KURGU AYLIK POPÜLER
DERGİ'sinin Nisan 1988 tarihli 1. sayısından hiçbir
düzenleme-ekleme vs.. yapılmadan alınmıştır.)

NEDEN BİLİM-KURGU...

Değerli Okurlar;

Her şeyden önce, elinizde bulunan bu dergiyi okuduktan sonra, sıradan ve vakit geçirmek için hazırlanmış bir yapıt olmadığına karar vereceğinize inanıyoruz.

Ülkemizde birçok dergi var. Oysa bunlardan bir çoğunun okurlarına neler verdiği tartışılır durumdadır. Bu türdeki bazı yayınları, okuyucularına “Acaba mümkün mü?” sorusunu sordurup, gelecekte bir “mesaj” verebiliyor mu?

Biz, sadece “olabilirliği” hakkında düşünülen bazı yargı ve görüşleri siz okurlarımızın önüne sermeyi amaçlayarak; “BİLİMSEL” verilerin ışığı altında hazırlanmış öykülerle, çizgi-romanlarla ve araştırıcı yazılarımızla bu “OLABİLİR” liğin “NEDEN” ve “NİÇİN” lerini açıklamaya çalışacağız.

Zamanımızdan yüzyıl önce yaşamış ve BİLİM-KURGU'nun babası sayılan JULES VERNE; sanki bir falcıymış gibi, bugünkü teknolojiyi görmüştü.

“AY'A SEYAHAT” adlı öyküsünde, zamanımızda yapılan Ay yolculuğundan pek farklı olmayan olayları kaleme almıştı.

Sonra, en tanınmış eseri “DENİZLER ALTINDA 20.000 FERSAH”... Kaptan NEMO'nun, binen nükleer enerji ile çalışan denizatlısı NATHÜLÜS!.. Çağımızda yapılmış ilk atom denizatlısı olmadı mı seneler sonra? Ya “ÖLÜM ŞUASI” adlı yapımında, tıp dahil teknolojik her alanda kullanılan, güçlü “LAZER” ışımından söz etmesi gerçekten çok düşündürücüdür.

Bugün de durum pek farklı değildir. Bilimin ve teknolojik buluşların sonu yoktur. JULES WERNE'in zamanında birer hayal ürünü olan bu öyküleri, bugün nasıl gerçekleşmişse, bilimsel verilerden yola çıkarak meydana getirilen sanatsal yapıtların (Edebiyat, çizgi-roman, sinema, müzik, tiyatro vb.) uyarıcı mesajlarının gelecekte gerçekleşmeyeceklerini iddia etmek, olaylara dar açıdan bakmak olmaz mı?

Çağdaş teknolojinin getirdiği rahatlık ve kolaylık, bilinen bir gerçektir. Oysa bir de madalyonun diğer yüzüne bakmamız gerekmez mi?

Otomatik makinelerin gelişmesi, insan gücüne ihtiyaç bırakmadığından, meydana gelen işsizlik ve sonunda toplumsal çöküntüler... Trafiğin yoğunlaşması, gürültüler yeşil alanların hızla yok olması ve yerine dev beton binaların yükselmesi... Fabrika ve benzeri üretim birimlerinin çoğalması sonucu gerek duman, gerek zararlı gaz ve gerekse atık maddelerin doğayı kirleterek toplumun sağlığını tehlikeye sokması... Hızla artan nüfusun getireceği sorunlar (Açlık, yerleşme birimleri, ekonomik problemlerin kişisel stresleri)...

Bugün uzaya, güçlü radyo sinyalleri gönderiyoruz. Bir “mesaj” niteliği taşıyan bu radyo dalgalarını, şayet sonsuzda yaşayan üstün zekalı yaratıklar varsa, (ki bu ihtimal büyük olası) gönderdiğimiz “mesaj”ları alabilirler.

Ya bizden çok üstün bir teknolojiye sahiplerse? Bu yaratıklar, iyi olabilecekleri gibi karakteristik olarak kötü de olabilirler. Sonuçta, uzayda bir nokta olan dünyamızı istila etmek isteyebilirler. Milyarlarca yıldız ve gezegenlerin bulunduğu bir sonsuzlukta, yaşamın yalnızca bizim dünyamızda olduğunu düşünmek, bir tarlaya ekilen milyarlarca tohumdan bir tekinin yeşermesini kabul etmek kadar saçma bir düşünce olur. Bu nedenle, iyi yada kötü sonuçlara her zaman hazırlıklı olmalıyız. Hırs, kin, öfke gibi insanlık erdemliğine yakışmayan duyguları bir kenara bırakıp, gücümüzü ve teknolojik buluşlarımızı, bu gibi ihtimalleri düşünerek, olumlu ve iyi yönde yoğunlaştırmamız gerekmez mi?

Örneğin; tüm bu ihtimallerden daha çok kafaları yoran ve hâlâ gündemde olan korkunç güçteki nükleer silahlar var! Süper güçler arasında, isteyerek veya istemeden bir savaş çıkarsa sonuç ne olur? İnsanlardaki genetik formun bozulmasıyla, “MUTAN” lar türeyecek yada insanoğlu kendi soyunu tümüyle yok edecektir.

Bu örneklemeler daha da çoğaltılabilir. Gerçi, bu ihtimallerin tümü gelecek için temenni edilecek şeyler değil; ama “OLABİLİR” diyerek tedbirli davranmak daha insancıl ve daha mantıklı olmaz mı?

Amacımız, bu ve bunlar gibi bir çok sorunu bilimsel açıdan ele alarak, gerek bir öyküyle, gerek bir çizgi-romanla, gerekse araştırıcı yazılarımızla sizlere sunmaktır. Size iletmek istediğimiz “MESAJ”lar, toplumumuzu bekleyen gerçekler olamaz mı? Bir bilim adamının şu sözleri gerçekten çok ilginçtir : “BİLİM-KURGU, GELECEĞİN ARKEOLOJİSİDİR.”

BİLİM-KURGU'nun amacı, sadece toplumsal bir uyarı değil, bilim adamlarımıza da teknolojik buluşlar için ip uçları vermektir. Bu güne dek birçok bilim adamının, BİLİM-KURGU yapıtlarının içerdiği verilerden yararlanarak buluş yaptıkları bir gerçektir. Ünlü bilim adamı A.EINSTEIN: “HAYAL ETMEKTEN YOKSUN BİR BİLİM ADAMI, ASLA KEŞFEDEMEZ” demiştir. Bilinen ve tarihe geçmiş birçok bilim adamı, tüm buluşlarını önce hayal ederek kafalarında oluşturduktan sonra, teknik bilgileriyle de bu buluşlarını meydana getirmişlerdir. Bir Edison, bir Markoni, bir Grahmann Bell bunlara birer örnektir yalnızca.

İnanıyoruz ki; “BİLİM-KURGU”, ülkemizde fark edilmemiş bir boşluktur. Amacımız, BİLİM-KURGU'yu tanıyan ve tanımak isteyenler arasında bir köprü oluşturmaktır.

Sizler; bu konuda sesini duyurmak isteyen yazarlarımız, çizerlerimiz, araştırmacılarımız: eserlerinizle, önerilerinizle birlikte olalım !

Ve siz; değerli Bilim-Kurgu seven okurlar, ilgi ve beklentilerinizle bu köprüyü hep birlikte kuralım!

ALPAN GÖKSU

BİLİMKURGU NEDİR?

Bilim-kurgu yazını, geçmişteki tek tük örnekler bir yana bırakılırsa çağımızın bir olgusudur. Söylemeğe gerek yok, bilim ve teknik gelişmenin çok hızlandığı, yoğunlaştığı bir dönemde yaşıyoruz. Yeni bulgular, yeni bilimsel uygulamalar baş döndürücü bir hızla birbirini kovalıyor. İnsanoğlu nerdeyse artık ne olup bittiğini tam kavrayamaz duruma geldi. Çağımız insanı bir yandan bilimin üstünlüğüne ve yüceliğine boyun eğerken ve ona inanırken, bir yandan da bilime ve onun uygulamalarına yabancılaştı. Bilime ilkel bir korku içinde kavranması güç mucizeler yaratan bir araç gözüyle bakmaya başladı.

Bugün bilime derinden inanıyoruz, kimi zaman bir din gibi, kimi zaman tek kurtarıcı gibi bakıyoruz ona. Aynı zamanda da korkuyoruz ondan, tam anlayamadığımız için. Bugün kim anlıyor kuantum varsayımını ya da Einstein'ın birtakım formüllerini. Bilim Adamlarının kendi aralarındaki konuşmalarını kim anlayabiliyor doğru dürüst. Büyük çoğunluk radyonun ya da televizyonun düğmesini çeviriyor ama elindeki aracın çalışma yasalarını bilmiyor. Olağanüstü bir şeymiş gibi bakıyor ona.

Tam olarak kavrasak da kavramasak da büyük gelişmeler oldu son yıllarda bilim ve uygulama alanında. Bir yandan uzay kapısı açıldı ve insanoğlu aya ayak bastı. Haberleşme araçları son derece gelişti. Elektronik alanda minyatürleşme görülmedik bir düzeye ulaştı. Korkunç öldürücü araçlar, bombalar, kıtalararası füzeler güçlerini her gün biraz daha arttırıyor. Atom ve hidrojen bombaları insanoğlunun tepesinde Demokles'in kılıcı gibi asılı duruyor. Çekirdeksel bir savaş korkusu etkisini sürdürüyor. Büyük devletler, çekirdeksel, kimyasal ya da biyolojik silâhların kullanılacağı bir dünya savaşından kaçınmak için ellerinden geleni yapıyorlar ama yerel savaşlarda teknik ilerlemenin yeni etkilerini görüyorlar her gün. Bir bölgenin iklimi değiştiriliyor, yapay yollardan yağmur yağdırılıyor, ormanlar ortadan kaldırılıyor, varacağı hedefi arayan bombalar insanları kovalıyor. İnsan öldürme alanında durum böyle. Biyoloji alanında hücrenin yapısını çözmek ya da tüpte hayat yaratmak konusunda önemli gelişmeler sağlanıyor. Propaganda ve beyin yıkama yöntemleri korkulacak bir düzeye ulaşıyor. Kısacası bilimsel ve teknik gelişmenin iyice yoğunlaştığı, insanları tümüyle etkisi altına aldığı bir çağda yaşıyoruz.

Bütün bunları bilim-kurgu yazınının ortaya çıkış etkenlerini göstermek için yazıyorum. Bilim-kurgu yazınının ortaya çıkışına sadece bütün bu olağanüstü bilimsel ya da teknik gelişmeler mi yol açmıştır? Hayır, insanların düşe, olağanüstülüğe, doğa-dışı olaylara düşkünlüğünü unutamayız bu arada. Hepimiz masallarla büyüdük. Acayip olayları, değişik ülkelerde olup bitenleri yalan da olsa, uydurma da olsa dinlemek merakı vardır insanda. Bu merakı doyuracak çeşitli araçlar görürüz her çağda.

Bilim-kurgu yazını da belki, bilim ve tekniğin bu derece egemen olduğu bir çağda insanların yukarıda belirttiğimiz gereksinmelerini gidermek için çıkmıştır ortaya. Eskiden insanlar cinlere, perilere, tansıklara (mucizelere) inanıyordu. Bugün onların yerine füzelere, atom bombasına ya da başka teknik gelişme örneklerine inanıyor. Bilim-kurgu yazınının çağımızla derinden bağlantısı vardır öyleyse. Okurları başka dünyalara, olağanüstülüğe, doğa-dışına sürüklese de kullandığı dil bilim dilidir ya da bilimsi bir dildir hiç olmazsa. Bilim-kurgu yazını geleceğe, özgür olanaklara açılmış bir kapıdır bir bakıma. Sınır tanımaz bir ölçüde. Güçlük tanımaz. İnsanoğluna güveni tamdır çoğu kez.

Bilim-kurgu yazınının, aşırı tutkunların öne sürdükleri gibi, çağımızın en önemli, geleceğe kalacak tek yazın biçimi türü olduğunu söyleyemeyiz. Ama bilim-kurgu türünün, öteki yazın dallarında olduğu gibi iyi ya da kötü örnekleri bulunduğunu söylemekle yetinebiliriz. Ucuz tefrika romanlarındaki, kovboy filmlerindeki serüvenlerin benzerlerini bu yazın türü içinde deneyenler olduğu gibi, üstün bir deyiş ve kurgu gücüyle okuyuculara yeni dünyalar açan, yeni kavramlar getiren yazarlar da vardır. Öyleyse bilim-kurgu yazı türüne ne heyecanla bağlanmak, ne de onu küçük görmek çıkar bir yol değildir. Başka yazın türlerine verdiğimiz önem kadarını buna da vermeliyiz. Soğukkanlılıkla bilim -kurgu olayına eğilmeliyiz.

Bilim-kurgu yazınının tanımına girişelim şimdi de.

Nedir bilim-kurgu?

Tanım bir ölçüde güç olacaktır. Çünkü kimi zaman, bilim-kurgu alanı, başka alanlarla istenerek karıştırılmakta, böylece ya bilim-kurgu alanının genişletilmesine ya da bilim-kurgunun başka bir yazın alanı içine sokulmasına çalışılmaktadır. Biz ise burada ne genişletme ne de daraltma yapmadan sınırlı bir tanıma girişeceğiz.

Çoğu kez bilim-kurgu yazını ile ilgilendiğinizi söylediğiniz zaman kimse anlamaz ne demek istediğinizi. Ama Uzay öyküleri okuyorum. ya da Başka dünyalarda geçen öyküler okuyorum. diye anlatmaya kalkışınca karşınızdaki Haa, evet anladım. der, geçer. Gözünün önüne belki de Bin bir roman zamanından kalma Bay-tekin öyküleri gelir. Bilim-kurgu ise aslında çok az ilgilidir bu gibi konularla. Uzay öyküleri ya da başka dünyalarda deyimleri yetersizdir çünkü bilim-kurgu yapıtlarını anlatmaya. Uzayda geçen olayları da ele alır bilim-kurgu yazını, ama hepsi bununla kalmaz. Bakarsınız bir öykü uzayda geçer de bilim-kurgu alanına girmez.

Bilim-kurgu yazını Türkte anlatabilecek en iyi deyim belki de Olmaz olmaz deme! Olmaz olmaz! sözüdür. Çünkü bilim-kurgu, olabileceklerle, olması olanak içinde olanlarla uğraşır.

Bilim-kurgu yazını, Kingley Amis'in de belirttiği gibi, bilim ve teknik alanda yeni buluşlara ya da varsayımlara, giderek bunların kurgusal yollarla ileri götürülmüş biçimlerine dayanan bir durumu ele alır ve bu durum üzerine kurar öyküsünü, romanını. Söz konusu bilim ve teknik alandaki gelişmeler yeryüzünde daha ortaya çıkmamış olabilir. Gelecekte ortaya çıkması mümkün görülüyorsa sorun yoktur. O da olmadı başka yıldızlarda var olduğu yazarca ortaya atılan bilimsi ya da tekniğimsi verilere göre yaratılmış bir durum da ele alınabilir. Michel Butor Bilim-kurgu, bilimin izin verdiği oranda mümkün olabilecek olanı kullanan bir yazındır, gerçekçilikle sınırlandırılmış bir düşçülüktür. diyor. En iyi tanımlı yapıyor belki de böylece. Çünkü bilim-kurgu, aslında çağdaş birtakım gerçeklerden başlayarak, bunları gelecekte ya da başka dünyalarda uzatır ve geliştirir düşsel yöntemlerle. Bu nedenle bilimsel gerçeklerden ya da günümüz gerçeklerinden uzaklaşamaz tam olarak. Bir kaçış yazını değildir bilim-kurgu.

Bilim-kurgu yazarı, ya bugünün çağdaş bilim ve teknik gelişmelerini ya da bunların kısa sürede gerçekleştirecekleri sanılan etkilerini dikkate alır, bunlar olmazsa gelecekte var olacağını öne sürdüğü bir bilimsel gelişmeye dayandırır öyküsünü. Bu bilimsel gelişme ya da teknik buluş salt uydurma da olabilir, çağımızdaki bir varsayımın uzantısı da olabilir, örneğin Jules Verne, çağdaş bilim verilerine saygılıdır ve onların dışına çıkmaz pek. Öyküleri öğretici nitelikte bilimsel tanımlar ve kuramlarla doludur. Verne , aya adam gönderirken, füzenin itme gücünü, yer çekiminden kurtulması için gereken zamanı ve başka güçlükleri hesap eder. Çağdaş yazarlar ise bilim verilerine pek aldırılmazlar, bilimsi bir açıklama onlar için yeterlidir.

Bu noktada bilim-kurgu yazını ile bu yazına yakın olduğu sanılan başka türleri birbirinden ayırmaya çalışalım. Bilim-kurgunun karıştırıldığı başlıca tür düşsel fantastique denilen türdür. Örneğin Fransız eleştirmen R.M. Alberes bilim -kurguyu düşsel tür içinde incelemektedir. Oysa düşsel türde olayları, durumları bilimsel ya da bilimsi bir yolla açıklama kaygısı yoktur. Masallarda olduğu gibi cinler, periler, cüceler, devler, Drakulalar, vampirler, büyücüler, olağanüstü ama gerekçesiz olaylarla karşılaşırız düşsel yazın türünde. Bilim-kurgu türünde ise bunların yerini uzay gemileri, başka dünyalardaki inanılmaz yaratıklar, teknik olağanüstü buluşlar almıştır. Bilim-kurgu türünde her zaman bilimsel yada bilimsi gerekçe bulma kaygısı yaygındır.

Bilim-kurgu yazınının en çok üzerinde durduğu konulan şöyle özetleyebiliriz:

Uzay gezileri, zaman içinde yer değiştirme ya da zaman içinde geziler, başka boyutlarda ya da koşut evrenlerde geziler.

Başka yıldızlardan gelen akıllı ya da akılsız yaratıklarla, uzay canavarlarıyla karşılaşma.

Dünyanın gelecekteki tarihi ya da varsayımli tarih.
Dünyanın sonu.
Olağanüstü buluşların yarattığı durumlar.
Robotlar.
Telepati ve duyular üstü algılama (ESP).
Ütopyaalar, kurgusal dünyalar.

Şimdi bu konuları teker teker inceleyelim.

Lukianos ile Cyrano'yu saymazsak daha geçen yüzyılda Jules Verne ve H. G. Wells aya yapılacak gezileri düşlemişler ve bunları romanlarında anlatmışlardı. Onlardan sonra pek çok yazar ay yolculuğunu konu olarak ele almıştı. Onların düşleri artık gerçekleşti bugün. Ay yolculuğu yapıldı. İnsanoğlu aya ayak bastı. Ay yüzeyinde yürüdü. Gözlemler yaptı. Örnekler toplayarak dünyaya döndü. Böylece bilim-kurgu yazınının önceden haber verdiği bir düş daha gerçekleşmiş oldu. Bilim-kurgu yazarlarının öngördükleri her şey gerçekleşir mi ? Hayır. Ama ay yolculuğu gibi başka örneklerde vardır. Örneğin, 1944'lerde Amerika gizlice atom bombası hazırlıkları içindeydi. O sıralarda yayımlanan bir bilim-kurgu dergisinde çıkan bir öykü, atom bombasının nasıl yapılacağını nerdeyse gerçeğe yakın bir biçimde anlatıyordu. FBI çok telaşlanmıştı ama öykü yazarının böyle gizli bir denemeden haberi bile olmadığı ortaya çıktı.

İnsanoğlu aya ayak bastıktan sonra bilim-kurgu yazarları için ay yolculuğu konusu kapanmış sayılır. Ama uğraşacakları sonsuz başka konular vardır önlerinde: Merih, Zühre ve bütün öteki gezegenler, en yakın yıldızlar ve galaksiler, bütün Samanyolu açıktır onlara. Buralara yapılacak gezileri, yolculukları kurarlar ve onları anlatırlar okuyuculara. Nitekim yapıyorlar da bunu yıllardan beri. Uzay yolculuklarını anlatırken yazar bütün hayal gücünü kullanabilir. Yazarın sihirli değneğini bir dokundurmasıyla gözlerimizi menekşe rengi bir gök kubbenin altında açabiliriz. Bir bakarız ki gökyüzünde biri portakal rengi, öbürü yeşil iki güneş asılıdır ve uzayın bilinmeyen köşesindeki bu gezegeni aydınlatmakta, ısıtmaktadır. Gezegenin denizleri amonyaktan, dağları kurumuş cıvadan, atmosferi ise diyelim ki fluor di oksittendir. Bu ortam içinde olayın kahramanını izleriz.

Uzay yolculuklarında bilim-kurgu yazarlarının karşılaştıkları birtakım güçlükler vardır. Bunlardan başlıcası Einstein'ın bir formülüdür. Buna göre herhangi bir madde ışık hızına ulaştığı zaman kitlesi sonsuz olacaktır. Yani uzay gemileri ışık hızına ulaşamazlar. En yakın yıldız bile ışık yıllarıyla ölçülen bir uzaklıkta olduğuna göre, ışık hızına da ulaşamayacağına göre, en yakın yıldızlara ulaşmak bile yıllarca sürecektir. Her şeyi bilime ya da bilimsi kuramlara dayandırmak zorunda olan bilim-kurgu yazarı birkaç yolla bu çıkmazı aşar:

Ya böyle bir yolculuğa çıkanları dondurur ya da başka teknikler uygulayarak kış uykusuna yatırır. Kış uykusu süresince ya da donmuş durumda, uzay yolcuları güçlerini yitirmezler ve yaşlanmazlar. Uzay gemisi kendi kendine yoluna devam eder, sonunda uzay yolcuları varacakları yere yaklaşıncı kış uykusundan uyandırılırlar.

Ya da yazar, uzay yolcularını büyük bir uzay gemisine, aileleri ile bindirir. Bunlar yıllarca süren uzay yolculuğunda ölürler, yerlerine çocukları büyür, çocukları yollarına devam eder, onlar da ölür, aradan birkaç kuşak geçtikten sonra uzay gemisi erişeceği yere gelir. Bu arada yazar, yiyecek sorununu da çözümlmek zorundadır. Bu sorun da, ya yapay yollardan yiyecek üreten araçlar ya da hidroponik denilen sürekli üreyen alg'ler kullanarak çözümlenir. Böyle birkaç kuşak süren bir uzay yolculuğunu İngiliz yazarı Brian Aldiss Yıldız Gemisi (Starship) adlı romanında çok ilginç bir biçimde işlemiştir. Romanda aradan birkaç kuşak geçtikten sonra amaçlarını unutan, içine kapandıkları uzay gemisini tek evren sayan bir uzay yolcuları topluluğunun öyküsü anlatılır. Harry Harrison'da Tutsak Evren (Captive Universe) adlı romanında buna benzer bir durumu anlatır. Burada başka bir dünyaya yol alan bir uzay yolcuları topluluğu, bilerek yapay yabancı bir ortamda yaşatılmaktadır. Böylece varacakları dünyanın koşullarına daha kolayca alışabileceklerdir.

Uzak yıldızlara ulaşmak ve kısa sürede büyük yol almak amacıyla yazarlar ayrıca, uzayın dışında uzay üstü hyperspace denilen bir bölge olduğu varsayımını ortaya atarlar. Uzay gemileri dünyadan ayrıldıktan sonra uzay-üstü bölgeye geçerler, bu bölgede Einstein yasası işlemediği için yüzlerce yılda gidilebilecek bir yolu kısa sürede aşarak amaçlarına erişirler. Bilim-kurgu yazarları, uzay yolculukları için bir de Transmitter yani Geçirgeç diyebileceğimiz bir araç uydurmuşlardır. Kapı gibi bir şey olan bu araçtan geçtiniz mi kendinizi istediğiniz başka bir gezegende bulursunuz. J.T.McIntosh'un Limbo'dan Altı Geçit (Six Gates from Limbo) adlı romanı böyle araçların varlığı gerekçesine dayandırılmıştır. Romanın kişileri uzaydaki bir merkezden altı ayrı yıldızla altı ayrı geçitten geçerek yolculuk yaparlar.

Böylece bilim-kurgu yazarları, bilime dayalı ya da bilime yakın uydurma yöntemlerle okurlarını uzayın derinliklerinde başka dünyalara sürükler. Uzay yolculuklarını konu alan başlıca yazarlar arasında Ray Bradbury , Hal Clement, Harry Harrison, Robert A. Heinlein, Van Vogt, Alfred Bester'i sayabiliriz, özellikle Ray Bradbury'nin yazdığı Merih Günlüğü (Martian Chronicles) adlı yapıt dünyanın her yerinde büyük ilgi görmüştür. Merih Günlüğü kısa öykülerle doludur. Bu öykülerden birinde Merih'e inen bir uzay gemisinin kaptanı anlatılır. Merih acayip bir yerdir ama orada da yeryüzündekilere benzeyen insanlar, evler ve kentler

vardır. Uzay gemisi kaptanı Merih'e indiklerinde kendilerini karşılayanlar olacağını sanır ama kimse onu karşılamaz. Karşısına çıkan ilk evin kapısını çalar ve kapıyı açan Merihli ev sahibine kendinin dünyadan ilk defa gelen uzay gemisinin kaptanı olduğunu bildirir. Merihli aldırılmaz ve başka bir Merihliye gönderir kaptanı. O Merihli de başkasına gönderir. Kaptan her seferinde Dünyadan geldiğini anlatır. En sonunda kaptanı bir yere kapatırlar. Burası hastane gibi bir yerdir. Kaptan neden sonra bir tımarhaneye kapatıldığını anlar.

Zamanda yolculuk ise H.G. Wells'in Zaman Makinesi'nden başlayarak pek çok yazara konu olmuştur. Bilim-kurgu yazarları, zaman da bir boyut olduğuna göre bu boyut üzerinde ileri ya da geri gidilebileceği varsayımına dayanarak öykülerini düzenlerler. Bu öykülerde kişilerden kimi, zaman içinde geriye giderek kendi büyük babalarıyla, kimi zaman kendileriyle karşılaşır, olmadı Roma ordularına komutanlık yaparlar, ya da geleceğe giderek, olacakları önceden bilmeye çalışırlar. Çeşitli aykırılıklarla karşılaşılır bu arada. Zamanda geri giden bir kişi, daha önce işlediği bir kötü eylemi düzeltebilir mi? Alın yazısını değiştirebilir mi? Bir bakarsınız ilk çağları görmek isteyen bir zaman yolcusu, bakır çağında ezdiği bir kelebek yüzünden kendi zamanına dönüşünde her şeyin değişmiş olduğunu görür. Böyle şeyler olmasın diye örneğin Poul Anderson'un Zaman Koruyucuları (Guardians of time) adlı romanında, tarihin akışını düzenli tutmak için çaba harcayan bir örgütün çalışmaları anlatılır.

Dördüncü boyutta ya da başka boyutlarda yolculuklar ele alındığında bilim-kurgu öykülerinin kişileri üç boyutlu olan evrenimizden ayrılarak serüvenlerini dört ya da daha çok boyutlu evrenlerde yaşarlar. İlgi çekici başka bir konu ise koşut dünyalar ya da koşut evrenlerdir.

Başka yıldızlardan gelen yaratıklarla karşılaşma konusu da Voltaire'in Micromegas'sından bu yana çeşitli yazarlarca işlenmiştir. Başka yıldızlardan gelen yaratıklar, ya insanlara benzerler fa da benzemezler. Ya akıllı yaratıklardır ya da canavar gibidirler. Ya iyidirler ya da kötü. Ama kötü niyetli ve tehlikeli oldukları kanısı yaygındır bu çeşit bilim-kurgu öykülerinde. Bilim-kurgu yazarları, ya ilk kez başka bir yıldızdan gelen yaratıkla karşılaşma konusunu işlerler, ya da çok iyiymiş gibi gözükp sinsice insanların kuyusunu kazan yaratıklardan söz açarlar. Bakarsınız sevimli gibi gözüken yaratıklar birdenbire canavar kesilirler. Kimi zaman başka yıldızlardan gelen dünya dışı yaratıkların gözünden insanların nasıl göründüğünü anlatan öyküler de vardır.

Çoğunlukla insanlar dünya dışı yaratıklarla savaşır ve savaşlarından çoğu kez başarıyla çıkarlar. H.G.Wells'in Dünyalar Savaşı adlı romanında insanları Merihlilerin elinden, birtakım mikroplar kurtarır. Brian Aldiss Çevirmen (The Interpreter) adlı romanında uzayda bir sömürge imparatorluğu kuran ve dünyayı da işgal eden yaratıklarla yapılan çarpışmayı anlatır.

Dünyanın gelecekteki tarihi pek çok yazara konu olmuştur. Örneğin Amerikalı yazar Isaac Asimov, insanlığın büyük bir uzay uygarlığı kurduğunu düşleyerek, bu uygarlığın tarihini ayrıntılı bir biçimde yazmıştır. Robert Heinlein de yazdığı bir dizi romanda aynı yolda bir denemede bulunmuştur. Bir de varsayımlı tarih denilen bilim-kurgu örnekleri vardır. Burada yazar, tarihteki bir olayın başka bir biçimde sonuçlanması durumunda ne olabileceğini kurarak yola çıkar, iyi bir örneği Philip K. Dick'in Yüksek Şatodaki Adam (The Man in High Castle) adlı romanıdır. Yazar, Hitler'in İkinci Dünya Savaşını kazandığı varsayımını kabul ederek, dünyanın ne durum olabileceğini düşünmüş ve romanını bunun üzerine kurmuştur. Tlön Uqbar Orbis Tertius adlı öyküsünü de örnekler arasında sayabiliriz. Bütün bu bölümlenin dışında toplumsal konulara eğilen ya da belli toplumsal eğilimleri yansıtan bilim-kurgu öykülerini, romanlarını ayrıca incelemek gerekir. Bu çeşit bilim-kurgu öyküleri aslında çağımızı ilgilendiren başlıca sorunları ele almaktadır. Toplumsal, dinsel, cinsel, siyasal her çeşit konu girer bunun içine. Amerikalı ortak yazarlar Pohl ve Kornbluth Uzay Tacirleri (The Space Merchants) adlı romanlarında Amerika'daki reklâm ve halkla ilişkiler şirketlerini eleştirirler. Aynı yazarlar Hukuk Gladatörü (Gladiator at Law) adlı kitaplarında ise devleşmiş şirketler ve elektronik beyinle çalışan bir borsa merkezinin karşısında ezilen insanları ve onların çabalarını dile getirmektedirler.

Ünlü yazar Ray Bradbury aslında çağımızı eleştirir yapıtlarında. Yaya (The Pedestrian) adlı öyküsünde hemen herkesin otomobille dolaştığı ve yaya kaldırımının yok olmaya başladığı bugünün Amerika'sından esinlenir.

ÜLKEMİZDE ÇIKAN BİLİMKURGU DERGİLERİ

Bilimkurgu ile yeni tanışanlar için ülkemizde şimdiye kadar yayınlanan bilimkurgu dergilerinden bahsedeceğim

Ülkemizde dergi çalışmaları 1971 yılında başlar. Sezar Erkin Ergin tarafından 9 sayfalık bir fanzin olarak başlatılan dergi çalışmaları 1974 yılında düzenli olarak yayınlanır. Derginin adı ANTARES'tir.

Daha sonra 1976 yılında bir teksir çalışması olarak SELMA MİNE tarafından X-BİLİNMEYEN bilimkurgu dergisi çıkartılır. İlk sayının çıkışından 9 ay sonra X-BİLİNMEYEN gazete bayilerinde satılmaya başlayan bir dergidir artık. 1979 yılına kadar toplam 42 sayı çıkan X-BİLİNMEYEN daha sonra X-BİLİNMEYEN EVREN Aktüalite, Bilim ve Sanat dergisi adını alır ve 1980-1981 yılları arasında 22 sayı çıktıktan sonra yayın hayatına son verir. X-BİLİNMEYEN hakkında ayrıntılı bilgi almak isteyenler www.x-bilinmeyen.org adresine bakabilir.

1980 yılında BÜLENT AKKOÇ tarafından GÖKTAŞI isminde 3 sayılık bir dergi çıkartılır.

Öyle bir dünya kurar ki orada yayalar bozguncu diye hapse atılır. Bradbury Fahrenheit 451 adlı romanında da dünyamızın taşıdığı tehlikelere işaret eder. Yazara göre bugünkü eğilimler insanlığı öyle bir noktaya götürmüştür ki kitap okumak ve bulundurmak suç olmuş, itfaiyeciler de yangın söndürmek yerine kitapları yakmak görevini yüklenmiştir. Bradbury aslında TV, resimli roman ve özetleme tekniğinin alabildiğine geliştiği Amerikan toplumunu eleştirmektedir böylece.

Türkiye'de Durum

Bilim-kurgu yazını konusunda Türkiye'deki durum pek iç açıcı değildir. Şimdiye kadar yabancı dillerden o da çoğunlukla kötü çevirilerle yetinilmiştir. En çok dikkat gösterilen çevirilerin Jules Verne'in yapıtları olduğunu sanıyorum. Onlar da çocuk kitapları olarak değerlendirilmiştir. Bir ara Çağlayan Yayınları ucuz cep kitapları arasında on kadar önemli bilim-kurgu çevirisi yayımlamıştır. Ancak ne yazık ki hangi yazarlardan çevrildiğini belirtmek gereği bile duyulmamıştır. Bu çeviriler içinde Asimov, Van Vogt gibi önemli bilim-kurgu yazarlarının yapıtları da bulunmaktadır. Son zamanlarda Okat Yayınevi, bir Uzay Serisi yayımlamıştır. İçinde Ray Bradbury'nin Fahrenheit 451'i, Asimov'un Çelik Mağaralar'ı ve Kan Damarlarında Yokculuk'u, Pierre Boulle'un Maymunlar Gezegeni de bulunmaktadır.

Türk bilim-kurgu yazarının ne zaman çıkacağını bilmiyoruz. Ama herhalde bilim ve teknik gelişmeye bağlı olsa gerek. Umalım bu da yakındır.

NOT : Bu yazı www.bilimkurgu2000.com sitesinden alınmıştır.

Ocak 1983'te ise ZÜHTÜ BAYAR tek sayılık bir fanzin çıkarır. Adı GALAKTİKA'dır.

1988 yılında ise 3 sayı süren ÇAĞDAŞ SANAT BİLİMKURGU DERGİSİ yayınlanır.

1989 yılında ise yine BÜLENT AKKOÇ tarafından ÖNCÜ adında bir dergi çıkartılır. 12 sayılık ve sadece abonelere gönderilen bir dergidir.

Uzun bir aradan sonra Ocak 1996'da ATILGAN bilimkurgu dergisi çıkmaya başlar. Kasım 2000'de 14. sayısı çıkmıştır bu derginin.

Sırada NOSTROMO var. 1997'de çıkmaya başlamış olup, 1999 sonbaharında 4. sayısı çıkmıştır.

ALBEMUTH isimli yeni bir bilimkurgu dergisi ise 2002 de yayın hayatına başlıyor ve son sayısı Mart 2005 te çıkıyor.

Bir başka bilimkurgu dergisi ise DAVETSİZ MİSAFİR adıyla kitapçılarda sizleri beklemektedir. Boğaziçi Üniversitesi Bilim Kulübü tarafından çıkarılan bu dergi 7 sayı çıkmış durumda.

Son olarak YENİ DÜNYALARDA yayına başlamak üzere. Bu deneme sayısından sonra kim bilir belki hep birlikte uzun bir yolculuğa başlarız.....

ÖLÜM BÖLGESİ

(Not: Bu öyküde geçen her şey bir kurgudur. Gerçek yer, kişi ve kurumlarla bir ilgisi yoktur. Öyküde adı geçen gerçek kişi, yer ve olaylar tamamen rastlantısaldır.

Bu vesile ile vatanın bütünlüğünü savunmak için şehit düşenleri saygı ve rahmetle anıyoruz.)

Genelkurmay başkanlığının inanılmaz düzenli binasının içindeki halı kaplı merdivenlerinden çıktıktan sonra girdiğimiz odanın kapısında her ne kadar Brifing odası yazsa da, burası daha çok ufak bir sinema salonunu andırıyordu. İnönü bulvarının trafik gürültüsü belli belirsiz duyuluyordu. Rahat mavi koltuklardan birine oturduktan sonra biraz ileride duran sahne gibi bir yerden bizi izleyen kurmay havacı albaya baktım. O da bana bakıp gülümsedi. Çeşitli üniversitelerden gelmiş dört öğretim görevlisi ve ben birlikte toplam beş kişilik izleyici topluluğu yerleşince, Albay sakın ama otoriter bir sesle konuşmaya başladı.

"Öncelikle davetimizi kabul edip buraya kadar zahmet edip geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim.

Konu bir yönü ile milli güvenlikle alakalı olduğu için sizi buraya neden çağırdığımızı söylemedik. Bu tür güvenlik uygulamalar standarttır. Burada verilen bilgilerin birinci dereceden devlet sırrı olduğunu bilmenizi isterim bu yüzden çalışmalarınız sonucunda ne çıkarsa çıksın sizden sessiz kalmanızı rica ediyorum.

Ben dahil hepimiz onaylar şekilde başarılarımızı salladık. Bense içimden "reklam kısmını geçsek de filmi izlesekeya!" diyordum. Askerler meslekleri gereği her şeyi gizlilik esasına göre düşünürlerdi. Bazı durumlarda kışla kantinindeki kolaların sayısı bile gizli sayılabiliyordu.

"Sizlerden birazdan açıklayacağım bir konuda yardım istiyoruz. HEPİNİZ kendi alanlarında en iyinin en iyisisiniz; Fizik dalında Prof. Dr. Hüseyin Aymer, kimya dalında Prof.Dr. Ahmet Geylani, biyoloji dalında Prof.Dr. Osman Narlı, tıp alanında Prof.Dr.Yücel Aytma ve tabi bir bilimkurgu yazarımız Mehmet Emin Arı. Kendisiyle daha önceden kuzey Anadolu fay hattı komplosu nedeniyle tanıştık.

Merakla bana bakan diğer üyeleri başımla selamladım. Onlar da aynı nezaketi gösterip beni selamladılar. Bu kadar seçkin bir grubun içinde yer almak açıkçası insanın gururunu okşuyordu.

Tanışma faslından sonra Albay asıl konuya girdi. Koltukta doğrulup can kulağı ile dinlemeye başladım.

Albay önündeki Dia makinesini çalıştırdı. Perdede bir enkaz fotoğrafı belirdi.
"Bundan dört gün önce yani 16 temmuz 2000 tarihinde

Apache tipi bir helikopterimiz Güneydoğuda düştü. Muhtemelen haberlerde duymuşsunuzdur. Pilot, yardımcı pilot, üç astsubay ve iki er olmak üzere helikopterde bulunan tüm personel öldü.

Helikopter düşmeden önce son olarak Diyarbakır'daki askeri havaalanı ile aşağıdaki konuşmayı yaptı. Bölge halen olağanüstü hal kapsamında olduğu için tüm iletişim uzun zamandır kaydediliyor. Lütfen dinleyin"

Albay önündeki teybin düğmesine bastı.

Helikopter: "bir sorunum var. motor durdu. Motor birden durdu. Kalbim..."

Yer : "koordinatını bildir. koordinatını bildir. Cevap ver. Cevap ver."

Düşen helikopter bir karakola erzak, tıbbi malzeme, mektup vs. ve yeni bir eri götürüyordu. Her on günde bir yapılan rutin bir uçuş. Helikopterle bağlantı koptuktan hemen sonra uçuş planında belirtilen rotayı aşağı yukarı bildiğimiz için arama, bulma ve kurtarma için bir başka helikopter gönderdik. PKK'nın Stinger füzesi aldığı yönünde kesin olmayan bir istihbaratımız vardı. İlk başta helikopterin yerden atılan bir Stinger ile vurulduğunu sandık. Fakat böyle bir durumda pilot isabet aldığını bildirir. Çoğu durumda buna bile vakti olmaz. Ani bir teknik arıza da buna neden olabilir. Neyse... Böyle durumlar için uyguladığımız normal emercensi prosedürünü uyguladık.

Yarım saat sonra ikinci helikopter birinci helikopterin düştüğü yeri buldu. İkinci helikopterin pilotu ile havaalanı arasında geçen konuşmayı dikkatle dinlemenizi istiyorum."

Önündeki teybin düğmesine tekrar bastı. Kaydın kalitesi iyi değildi ama sesler çok rahat seçiliyordu.

Helikopter: Yer kontrol, Apache'yi buldum. Düşmüş. Koordinatları veriyorum...

Yer: Sağ kalan var mı? Hasarı görebiliyor musun? Yangın var mı? Yanına inebilecek misin?

Helikopter: Yere çakılmış ama yangın yok, yanına inebilirim sanırım. Sağ kalan yok gibi, kimseyi göremiyorum.

Yer : tamam, yanına in ve tekrar rapor ver.

Helikopter (sesi heyecanlıydı ve panik içindeydi): Motor aniden durdu. Yer kontrol. Beynim...

Albay teybi kapattı.

"Gönderilen ikinci helikopter de yere çakıldı. Bu sefer bakması için bölgeye bir F-16 gönderdik.

Tabi bu arada yerdeki birliklerde belirtilen noktaya karadan erişmeye çalışıyorlardı. Ne olur ne olmaz diye makineli tüfeğinin yanı sıra F-16'ya dört adet Sidewinder füzesi de yüklendi. Yer kontrol ile F-16 pilotu arasında geçen konuşma çok daha ilginç. Allaha bu uçağımız düşmedi.

Yer : (sinirli ve gergin bir komutan sesi): Gördün mü onları?

F-16: evet gördüm, 3 km kuzeydoğumdalar, saat 2 yönünde.

Yer: Fazla alçalmadan hızla üzerlerinden geç, hızını 0.8 macha çıkar. Fazla yaklaşma, yerden füze tehdidi olabilir.

F-16: anlaşıldı yer kontrol, alçalıyorum, hızım 0.8 mach

Yer: ne görüyorsun? makineni çalıştır, ne görüyorsan çek.

F-16: iki helikopter enkazı, birbirlerinden iki yüz metre uzaklıkta, aman Allahım motor durdu, beynim...

Yer: (bağırarak): Ne oluyor orada, cevap ver, cevap ver

İki saniyelik gergin bir bekleyişten sonra,

F-16: Motor tekrar çalıştı, bilincimi yitirdim bir ara sanırım

Yer (biraz sakinleşmiş bir ses): Yüzbaşım, Ne görüyorsun orada, yangın yok mu? Teröristler mi var orada? Cevap ver.

F-16: İki enkaz. Sadece iki enkaz, düşman izi yok.

Albay tekrar teybi kapadı.

"F-16 hemen Diyarbakır'a döndü. O dönerken bölgeye iki F-16 gönderildi fakat bu sefer sadece uzaktan daireler çizerek karadan gelecek piyade ekiplerini korumak üzere bekleme emri verildi.

Karadan bölgeye beş kişilik bir komando taburu intikal etti. Onların da hepsi maalesef şehit oldu. Kayda alınan telsiz konuşmalarını dinleyin. "

"Komutanım verilen koordinatlara intikal ettik. Herhangi bir düşman izi yok. Sadece uzaktan iki helikopter enkazını görebiliyorum."

"Yaşayan var mı?"

"Gördüğüm kadarıyla yok komutanım. Arazi dürbünü ile bakıyorum"

"Ters bir durum görüyor musun?"

"Hayır komutanım. Bir dakika, evet garip bir şey. Enkazdan bir duman çıkıyor"

"Bunun neresi garip?"

"Duman dümdüz çıkıyor komutanım, sanki bir çizgi gibi, dümdüz göğe yükseliyor, hiç dağılmadan, sanki bir borudan çıkarmış gibi"

"Peki, iki kişilik bir öncü keşif ekibi çıkar, gidip baksınlar, sizde arkada onları korumak için hazır bekleyin. Avcı pozisyonu alın."

Albay teybi kapadı. "Gönderilen iki komando eri şehit oldu. Birden yere düştüler. Vurulduklarını sanmışlar ama herhangi bir ses duyulmamış. Etrafta herhangi bir terörist de yokmuş. Zaten bu bölge PKK'nın etki alanı dışında ve son beş senedir hiç terörist faaliyet görülmedi. Askerlerin neden öldüğünü bilmiyoruz ve daha da vahimi şehitlerimizi hala gömemedik."

Albay bir süre çaresiz bir şekilde bize baktı ve konuşmasına devam etti.

"O bölgeye kimi göndersek öldü. Gaz maskeli ve kurşun geçirmez yelekli askerlerimiz bile öldü. Şimdiye kadar toplam kaybımız, düşen helikopterlerdeki de dahil olmak üzere 19 şehit."

"Verilen kayıplardan sonra o bölgeyi hemen ablukaya aldık. Askerler öldükten sonra zayıyatı daha fazla artırmamak insan göndermedik. Onun yerine bölgeye mayın eşiği olarak bilinen eşekler de gönderdik. Daha sonra ufak bir koyun sürüsü. Sonuç hep aynı...

1 kilometre çapındaki bir alan, tıpkı bir zamanlar bermuda şeytan üçgenine benzer çalışıyor. İçeri giren tüm canlılar ölüyor ve tüm motorlar duruyor. Bu alan giren kuşlar bile ölüyor...

Uzaktan bölgenin sayısız fotoğrafını çektik."

Albay önündeki dia makinesinin düğmesine basıp çalıştırdı. Düz bir plato üzerinde birbirlerinden 100 metre uzaktan duran iki helikopter enkazı resmi görüldü. Birinin pervanesi tuhaf bir şekilde eğilmişti, diğerinin ise kuyruğu kopmuştu ve helikopterden yaklaşık 10 metre uzakta ters duruyordu. Bir başka fotoğrafta ölmüş askerlerin uzaktan teleobjektifle çekilmiş fotoğrafları vardı. İkisinin hala gözleri açıktı.

Yüzlerinde tuhaf bir ifade vardı, sanki, sanki... Huzurlu gibi duruyorlardı. Ölüm besbelli çok ani gelmişti. Bölgeye gönderilen koyunlardan birinin yerde yatan leşinin ağzında hala ot vardı. Berbat bir cinayet filminden sekanslar gibiydi görüntüler.

Bir saat boyunca değişik uzaklıklardan ve açılardan çekilmiş yüzlerce fotoğrafa tek, tek baktık. Daha sonra kürsünün yanına konulmuş büyük televizyonun ekranında çekilmiş video görüntülerini izledik. Bir kuş sürüsü ölüm alanına doğru uçarken başlayan görüntü, kuşların nerede saklandığı belli olmayan bir avcı tarafından vurulmuşçasına birden yere düşmesiyle sona eriyordu. Videoyu çeken askerin şaşkınlık sesi duyuluyordu,

"Allahım, inanılmaz bir şey bu, inanılmaz".

Fotoęraflardan görüldüğü kadarıyla bölge mutlak bir ablukaya alınmıştı. Bir kilometre çapındaki alan on tane M-1 tankı dahil olmak üzere neredeyse bir tugay asker tarafından ablukaya alınmıştı. Sanki aklımdan geçeni okumuş gibi Albay bana baktı ve;

"Dediğim gibi bölgeyi ablukaya aldık. Giriş yok, çıkış yok. Medyanın bilgisi yok. Kuş uçurtulmuyor. Bir duyulsa dünyanın her yerinden akın edecek binlerce insanı ve tabi ki olacak paniği düşünün" dedi.

Albay haklıydı. Gökyüzünde gördüğü her parlak şeyi uçan daire sanan akli bir karış havada UFO'cular, dünyanın sonuna neredeyse dini bütünlükle inanan çılgın kaçıklar, Godzillanın okyanusta yaşadığına inanan yeni yetmeler ve açıklanamayan her olayı dine bağlayıp halkın gözünü bağlamak isteyen şarlatanlar ve neler, neler. Olay bir duyulsa babamın dediği gibi "Allahın unuttuğu bu dağ başı" bir anda panayır yerine dönerdi. Sadece turizm değil, başka şeyler de patlardı.

"Peki durumu incelediniz mi?" diye sordu yanımda oturan sakallı fizik profesörü.

"Evet. Askeri mühendisler, doktorlar, biyologlar ve diğer askeri personel bölgeye gidip durumu incelediler. Fakat ölüm bölgesine giriş yasak olduğı için, incelemeler uzaktan yapıldı. Zaten kimse o bölgeye girmeye çok hevesli değil. Bu durumda tam bir inceleme yapmak da imkansız hale geliyor. Yine de bazı şeyleri gözlemledik;

- İlk helikopterin düşmesinden bu yana yaklaşık dört gün geçmesine rağmen cesetlerin hiç biri çürümedi. İşin garibi en ufak bir çürüme belirtisi de yok.

- Bölgenin uzaktan sıcaklığını ölçtük. Her şeyle normal.

- Bölgeye giren bulutlarda tuhaf şekil değişikleri oluşuyor. Bu mevsimde bulut çok az olmasına rağmen bölgenin biraz üstünden geçen bulutlar, bölgeye girdiklerinde düz hale geliyorlar. Dümdüz... hiçbir şekilde dağılmıyorlar. Bölgeyi terk ettiklerinde ise tekrar normal hallerine geri dönüyorlar. İki kilometre yukarıdan geçen bulutlarda bir değişiklik olmuyor.

Albay bir dia daha gösterdi. Gerçekten tuhaftı bulutlar. Dümdüz uzuyorlardı, sanki düz sigara dumanı gibi, öyle toparlak bildik bulutlardan değildi. Ne nimbus ne de başka bir şey. İlk defa gördüğüm bir şey, uzun tel pışmaniyeler gibi bulutlar...

- Uzaktan başka ölçümlerde yaptık, radyasyon yok, zehirli gaz yok, manyetik alan yok, her şey normal ama ne varsa işte oraya giren her canlı ölüyor.

- Bir tuhaf şey daha var. Ölen askerlerin hepsinin kollarındaki saatler durmuştu. Uzaktan dürbünle bakan bir komando teğmenimiz fark etmiş. Kaza anında saatin durabileceğini ihtimaline yorduk ama ölen bir askerin kolundaki saat çok sert şoklara dayanmasıyla ünlü bir saatti. Ama o bile durmuş...

- Telsiz dalgaları bölgeye giriyor ama bölgeden çıkamıyor. Ölen komando birliğinin taşıdığı Aselsan işi, birinci kalite bir telsiz vardı. Telsiz alıcı konumda iken yanan bir ufak yeşil led ışığı var. Yani gönderdiğimiz mesajı alıyor. Normal durumda otomatik olarak "ben buradayım" mesajı gönderir. Bu mesajı gönderdiğini gösterir ufak kırmızı ışık yanıyordu. Uzaktan dürbünle gözledik. Fakat biz bu gönderilen mesajı alamadık. Radyo dalgaları bu bölgeden dışarı çıkamıyorlar. Dümdüz arazi orası, yani arada bir engel yok.

Ölüler çürümüyor, saatler duruyor, radyo dalgaları saçmıyor, bulutlar kafalarına göre takılıyorlar? Albay ölüm bölgesi dese de orası İstiklal caddesinden bile daha çok sürprizlerle dolu bir yerdi.

Tekrar düşünmeye başladım. Ölüler çürümediğine göre, onları çürütmek için gerekli mikroorganizmalar bile orada yaşamıyordu. Tuhaf? Bunun anlamı ne?

Albay uzun süre öylece durdu. Neden sonra konuştu.

"Şimdi olayı yerinde incelemeniz için hep beraber o bölgeye gidiyoruz. Tabi sizin için sakıncası yoksa?"

Açıklanamayan olaylara karşı, bir çocuğun çikolataya duyduğu düşkünlüğe benzer bir merakım olagelmıştır. Bu konuda kedilerden hiçbir farkım yoktu. Oraya gitmek ister miydim? Hem de nasıl... Benim için şu anda o bölge Maldiv adalarından bile daha çekici bir yerdi. Hemen başımı salladım. Tabi halletmem gereken ufak bir sorun vardı: sevgili karım! Ondandır izin almalıydım.

Telefonda çok önemli bir devlet işi için Diyarbakır'a gideceğimi söylediğimde karımın tepkisi beklediğim gibi Etna yanardağıninkine benzer oldu. Kuzey Anadolu fay hattı komplosunu ortaya çıkardığımda, devlet yüksek hizmet madalyası onun gururunu epey bir okşamıştı (her ne kadar altın günlerinde çıkarıp gösteremiyordu) ama yine de bu tür işlere bulaşmamam konusunda zamanında beni epey tehditkar bir şekilde uyarmıştı:

"Macera yok Emin!"

"Ne işin var Diyarbakır'da? Başını derde sokmuyorsun di mi? Neyle gideceksiniz? Orada üşütmeyesin? Bari eve gel de ufak bir valiz hazırlayayım"

"Gelemem bi tanem hemen yola çıkıyoruz. Hem yaz vakti, üşümem."

"Ne işin var senin gizli devlet işleriyle falan? Şu deprem işinden sonra söz vermiştin bak."

"Haklısın bi tanem ama bu çok önemli, hepimizin güvenliği ile alakalı ve ileride doğacak çocuğumuzun geleceği mevzubahis" diyerek açıkça duygu sömürsü yaptım. Çocuk konusu onun en zayıf yanı olduğu için hemen yelkenleri suya indirdi.

"Peki, peki git! En azından gençten bir sevgili bulup, Eryaman'da uyduruk bir garsoniyer tutan o sıradan adamlar gibi değilsin. Leyla'nın kocasını duydun mu?"

Leyla'nın kocasının hikayesinin epey bir uzun süreceğini bildiğim için konuşmayı kısa kestim. Telefonu kapamadan önce Diyarbakır'dan baklava getirmemi sıkı, sıkı tembih etti. Konuşma bitince Albaya dönüp çaresizlikle gülümseyerek "kadınlar" dedim.

Aklıma bir şey gelmişti. Hemen albaya döndüm.

"Sizden bir şey rica edeceğim. Ölüm bölgesine bir sinek ilaçlama aleti getirtebilir miyiz? Hani şu mazotu atomize hale getirenlerden, yoğun bir duman oluşturuyor ya. Yakındaki birliklerde ya da askeri lojmanların birinde muhakkak vardır. Çalışır halde istiyorum, mümkünse. Ne yapacağımı lütfen sormayın, şimdi açıklayamam"

"Sinek ilaçlama aleti mi? Peki, sanırım hallederim" dedi Albay şaşkınlıkla. Ondan elli altı model bir Pontiac isteseydim sanırım yine aynı şekilde şaşırırdı.

Etimesgut askeri havaalanından kalkan askeri bir uçak ile Diyarbakır'a gittik. Bir saatlik yolculuk epey yorucuydu. Askeri uçakların konfor konusunda ciddi eksikleri vardı ve yolcu uçaklarında her zaman alışıktığımız filtrelili kahve yoktu; tek kelimeyle bir felaket! Bu sefer mızırılık yapmadım çünkü aklım fikrim ölüm alanında idi ve çok sabırsızdım. Kafamın içinde huzursuz bir mahkum gibi dolanan teori beni çok heyecanlandırmıştı.

Düşündüğüm şey gerçekten olabilir miydi? Oraya gitmeden bundan emin olamazdım.

Diyarbakır Askeri havaalanında, Vietnam filmlerinde benzerini gördüğüm bir helikopter kalkışa hazır bir şekilde bizi bekliyordu. Askerlerin bu düzenliliğine bayılıyorum. Midemi alt üst eden kırk beş dakikalık

ikinci bir yolculuktan sonra sonunda ölüm bölgesine varmıştık. Bir kilometre uzakta bir yere indik ve yürüdük. Karım haklıydı, gelmeden önce bir kazak almalıydım.

Ölüm alanının çevresi Albayın bize fotoğraflarda daha önce gösterdiği gibi çepeçevre kuşatılmıştı. Her beş metrede bir mevzilenmiş askerler elleri tetikte bekliyorlardı. Onların hemen gerisinde on tane tank namlusunu ölüm bölgesine doğrultmuştu.

Topraktan Godzillanın falan mı çıkacağını sanıyorlardı? Ayrıca korktukları şey her neyse onu bir tüfekte ya da bir tankın topuyla durdurabilirler miydi?

Bu sırada yakınımızdan bir uçak hızla geçti. Bir F-16! Eeee, kambersiz düğün olmaz tabi ki.

Sahra çadırının içinde bana sürekli olarak "Komutanım" diyen bir erin verdiği suyu içip, mide bulantımın geçmesini sabırla bekledim. Ekibin diğer üyeleri ve özellikle Albay benden çok iyi durumdaydılar. Ben çadırda kıvranırken hepsi ellerine bir dürbün almış çoktan iki yüz metre uzaklıkta açık bir mezarlık görünümündeki ölüm alanına bakmaya başlamışlardı.

Tanrım ne şenlik!

Biraz kendime gelince ben de bir tane dürbün alıp bölgeye baktım. Yerlerde yatan koyunlar, insan cesetleri ve iki helikopterin enkazıyla inanılmaz derecede gerçeküstü bir görünüm vardı karşımda. Stephen King'in romanlarından fırlamış gibi. Bu kadar insan ve hayvan cesedine ve bu kadar yakın durmamıza rağmen albayın daha önce belirttiği gibi ortalarda herhangi bir çürüme kokusu yoktu.

Sanki onu düşündüğümü hissetmiş gibi Albay yanıma geldi.

"Emin bey, istediğiniz sinek öldürme cihazı geldi. Bingöl'deki askeri lojmanlarda bulmuşlar. Çalışır halde ve içinde mazot var. Bizden ne yapmamızı istiyorsunuz? dedi.

"Başına bir asker koymanızı ve her yarım saatte bir o aleti beş dakikalığına çalıştırmanızı rica ediyorum" dedim. "Her çalıştırılışında bende orada olmak istiyorum" diye ekledim.

Duruma pek anlam veremeyen Albay sadece "peki" dedi. Her ne kadar her cümlemin sonunda rica ederim desem de bir sivilden emir almak albayın pek hoşuna gitmiyordu anlaşılan. Her neyse, emir komuta şu anda bendeydi di mi?

Albayla birlikte, yüz metre ileride bir tahta cephaneye sandığın üstüne konulmuş sinek ilaçlama makinesinin yanına gittik.

Makineden sorumlu olan er (askeriyede her şeyin bir sorumlusu vardır) yüksek rütbeli bir subayı görünce hemen esas duruşa geçti.

"Hadi bakalım asker çalıştır şu makineyi" dedim.

Asker yüksek perdeden bir "emredersiniz komutanım" çekti. Sesinin tonundan korktuğunu anladım. Aslında ben de korkuyordum, tabi diğerleri de.

Sinek ilaçlama makinesi insanı rahatsız eden ve vınlamaya benzer bir sesle berbat kokulu mazot ve hava karışımını ölüm bölgesine doğru üflemeğe başladı. İğrenç kokuyordu. Beyaz renkteki mazot bulutu beklediğim gibi davranmıştı. Bölgenin hayali sınırına kadar karışık bir şekilde, hayali sınırdan sonra ise dümdüz ilerliyordu. Sanki hayali ve cam bir borunun içinden geçiyormuş gibi göğe yükseliyordu. Bir kilometre kadar böyle yükseldikten sonra tekrar dağılıyordu.

Mesafeyi ölçen dürbünlerle hayali sınırın nerede başladığına baktım. Mesafeyi kafama yazdım.

On saniye kadar çalıştırdıktan sonra askere "dur" dedim. Elli metre ötedeki bölgedeki mazot ve hava karışımı kayboldu ve ölüm bölgesi tekrar görünür hale geldi.

Bir süre ölüm bölgesine öylece bakakaldım. Albay ve tedirgin er de bana bakıyorlardı. Tahmin ettiğim şey oluyordu ama yine de emin olmalıydım.

"Albayım, rica etsem ölüm bölgesinin ilk çekilen fotoğraflarını tekrar görebilir miyim?" dedim.

"Tabi, derhal. Sahra çadırına gidelim, sanırım hepsi orada"

Uyduruk bir portatif masanın üstünde çekilen resimleri incelemeye başladım. İlk şehit olan askerin yerini bir kurşunkalemle yuvarlak içine aldım. Ağaç olmakla olmamak arasında kararsız kalmış bir fidanın hemen yanında yerde yatıyordu. Tarihi ve saati not aldım. Daha sonra bölgeye gönderilen mayın eşeklerinin yerini işaretledim. Allahtan her fotoğrafın alt köşesinde fotoğrafın çekildiği gün, saat ve dakika ve saniyesi yazılıydı. On serilik fotoğrafları inceledikten sonra demin çektiğimiz fotoğraflara baktım. Onların da üzerinde işaretlemelerde bulundum.

Yaptığım hummalı çalışmayı uzaktan şaşkınlıkla bakan erin getirdiği çayları yudumlayıp hesaplar yapmaya devam ettim. Çay gerçekten güzeldi, ben askerlik yaparken neden böyle güzel çay çıkmazdı hiç? Neyse, çay zihnimi açmıştı her zamanki gibi.

İki saat sonra kesin sonucu bulmuştum. Dört saat daha beklemem gerekiyordu. Her şey hesapladığım şekilde giderse yaklaşık olarak 3 saat 52 dakika sonra bu kabus bitecekti.

Yapmam gereken tek şey beklemektir.

Benimle birlikte gelen bilim adamları daha önce yapılan gözlemleri incelerken, ben vakit geçirmek için ordu talimnamelerini okuyordum. İç güvenlik talimnamesi, radyasyona karşı alınacak önlemler ve diğerleri. Edebi açıdan pek değer ifade etmese de vakit geçirmek için ideal gibi görünüyorlardı.

Dışarıdaki hengameye kayıtsızlığım Albaya garip gelmiş olacak ki, "Emin bey, siz neden ölüm bölgesini incelemiyorsunuz?" diye sordu.

"bakmama gerek yok, ben göreceğimi gördüm. Zaten baka, baka bir şey olsaydı kediden kasap olurdu" diye bir espri yaptım.

Albay bu esprime gülmedi. Anlaşılan o ki benden epey bir hayal kırıklığına uğramıştı. Sherlock Holmes'un Türkiye şubasını beklerken karşısında dalgacı Mahmut tipinde bir adam bulmuştu.

Bu arada tabi ki tamamen boş durmuyordum. Her yarım saatte bir sinek ilaçlama makinesini yanına gidip, sorumlu erle birlikte çalıştırıp durumu gözölüyordum. Her seferinde askerin "bir şey olmayacak değil mi komutanım?" diye sorması dışında her şey yolunda gidiyordu. Askerliğinde onbaşı bile olamamış biri için böyle paşa muamelesi görmek doğrusu hoştu, eh insan egosu.

Dördüncü saatin sonunda hakkında her şeyi öğrendiğim (Adananın yerlisi ve şafağa otuz günü kalan) askerle birlikte sinek ilaçlama makinesini son bir kez on saniyeliğine çalıştırıp kapadık.

Beklediğim gerçekleşmişti, bingo!

"Yaşasın" diye bağırdım. Adanalı er ve hemen yanı başımdaki Albay bu vahşi çılgılığmdan ürktüler. Hemen yanı başımızda mevzilenmiş bir şekilde ölüm bölgesine silahlarını doğrultmuş tüm askerler "Ne oluyor? der gibi bana baktılar. Koşmam gerekiyordu, çok hızla koşmalıydım.

Ölüm bölgesine doğru, göbeğimin elverdiği hızda nefes nefese koşarken arkamdan bağırانları duyuyordum.

"Emin bey durun! Ne yapıyorsunuz? Çıldırđınız mı? Ölürsünüz!" diyen Albayın bağırışını duydum ama arkama dönmedim ve tabi ki durmadım.

Tabi ki kimse arkamdan koşup beni durdurmaya pek hevesli değildi.

Ölüm bölgesine yaklaşık beş metre kala birden durdum. Yavaşça yürümeye başladım. Teorimden ve yaptığım hesaptan çok emin olmama rağmen yine de korkuyordum. Ya yanıldıysam?

Ölecek miydim?

İki metre ötemde yatan şehit askerin koluna baktım. Dijital olmayan, normal bir kol saati tıkrır, tıkrır çalışıyordu. Saniyesi hareket ediyordu, görebiliyordum. Bu harika bir haberdirdi. Yürümeye devam ettim. Gözümü kapayıp hızla tekrar koşmaya başladım.

Beklediğim gibi ölmedim.

Arkamdan bana bakan şaşkın kalabalığın gözleri önünde ölüm bölgesinin içine doğru yürümeye başladım. Yerde yatan şehitlere ve koyun ölülerine baktım. Ölüm çok ani geldiği için bir tane onbaşının gözü hala açıktı. Yere eğildim ve gözlerini kapadım. Yazık...

Daha sonra helikopter enkazının yanına geldim. Biraz baktıktan sonra arkamı döndüm ve uzaktan bana şaşkınla bakanlara seslendim.

"Tehlike geçti, buraya gelebilirsiniz"

Sadece Albay ileri atılıp ölüm bölgesine doğru koşarak geldi. Albayın ölmeden yanıma gelmesinden sonra diğerleri de sükun sırayla sükun ettiler.

Tehlike geçmişti. Ölüm bölgesi kaybolmuştu.

Etrafı epey bir inceledikten sonra tekrar sahra çadırına geri döndüm. Benim asıl incelemek istediğim şey çoktan oradan gitmişti. Zaten üşümeye başlamıştım. Bana sürekli komutanım diyen askerin getirdiği ordu malı demli çayı, kalın su bardağından içerken diğerlerinin gelmesini bekledim.

Aradan bir saat geçtikten sonra önce Albay ve sonra diğer bilim adamları geldiler.

Albay tekrar idareyi ele alıp "bir değerlendirme toplantısı yapalım. Bu hazırlayacağımız rapor için gerekli. Toplantı tutanağı tutacağız" dedi.

Herkes yerine oturduktan sonra Albay bana dönüp, "sanırım günün kahramanı Mehmet Emin bey bize bir açıklama getirebilir"

Gülümseyerek Albaya teşekkür ettim ve bana bakan dinleyicilerime bir göz gezdirip, konuşmaya başladım.

"Öncelikle bu talihsiz olay sonucu ölen şehitlerimiz için baş sağlığı diliyorum. Her zaman dediğimiz gibi vatan sağ olsun.

Bu olay, ölümler ve tabi ki ölüm bölgesi gerçeküstü ya da doğa üstü bir olay sonucu meydana gelmedi. Bir açıdan doğaüstü sayılabilir ama bunun bilime ya da mantığa aykırı olduğunu düşünmüyorum. En doğrusu olayı en başından almak sanırım.

Ankara'da bize verilen brifingde ilk dikkatimi çeken şey kaydedilmiş konuşmalardı. Bölgeye ilk ulaşan timin komutanı ölmeden önce ne demişti hatırladınız mı? Dümdüz yukarı çıkan ve hiç dağılmayan bir dumanı tarif etmişti tim komutanı. Rüzgar esmese bile hiçbir duman yani akışkan dümdüz yukarı çıkmaz. Bütün akışkanlar bir noktadan sonra tıpkı sigara dumanı gibi dalgalanmaya ve türbülanslı bir akış göstermeye başlar.

Benzer şekilde bölgenin fotoğraflarında görünen bulutlarda tuhaftı, alışılmadık şekilde dümdüz ve şekilsizdiler.

Akışkanlarda türbülans dediğimiz şey aslında akışkanın kaotik bir yapıya girmesi sonucu oluşur. Kaotik olmasının sebebi de akışkanlar dinamiğini tanımlayan Navier-Stroke denklemlerinin doğrusal olmamasından kaynaklanır. Bu denklemin içinde bir sürü doğrusal olmayan terim vardır, kareler, diferansiyel denklemler, üstler vs. Denklem, daha doğrusu denklem seti doğrusal olmadığı için tüm akışkanlar bir süre sonra kaotik akmaya başlarlar yani türbülans oluşur.

Peki bu bölgede akışkanlar, yani dumanlar neden türbülanslı akış göstermiyorlardı? Dumanlar dümdüz yukarı çıkıyor ve bulutlar pişmaniye telleri gibi oluyordu.

Evet neden?"

Albay sorumu tekrarladı "evet neden?"

"Size garip gelecek ama bunun basit, çok basit bir açıklaması var. Bulutlar dümdüz oluyordu çünkü bu bölgede kaosu oluşturacak sebep ortadan kalkmıştı yani Navier-Stroke denklemleri burada işlemiyordu, evet denklemler çalışmıyordu."

Herkes şaşkınlıkla bana baktı. Beni dinleyenlerden keçi sakallı biri alaycı gülümsemeyle bana baktı ama sözümü kesmedi.

"Kaos her ne kadar kötü bir şey olarak algılsa da akışkanların belli durumlarda türbülanslı akım içinde olmaları bizim için çok önemli; örneğin motorlarda, yakıt ve havanın karışması için şart. Bu karışım olmazsa motor hemen durur.

Ayrıca kalp de sonuçta bir pompadır. Beynin normal hali kaotik bir yapı sergiler, kaos ortadan tamamen kalkarsa beyin dalgaları düzenli olur yani alfa düzeyine gelir. Bu durumda kalbe gönderilen sinyaller bozulur ve ani bir ölüm olur.

Doğa bu bölgede, bu bir kilometre çaplık alanda oyunun tüm kurallarını birdenbire değiştirdi. Birden nasıl olduysa non-linear olmaktan vazgeçti ve lineer yani doğrusal davranmaya karar verdi. Birdenbire, Allahın unuttuğu bu dağ başındaki 14 milyar yıllık alışkanlıklarından vazgeçti.

"Olur mu Emin bey? Doğa kanunları her yerde geçerlidir" diye itiraz etti dinleyicilerimden biri. En sonunda dayanamamıştı.

"Doğa kanunlarının evrenin her yerinde geçerli olduğu doğrudur. Yani bir laboratuarda bir denklem bulduysanız bunun dünyanın ve evrenin her yerinde geçerli olması gerekir. Haklısınız, bilimin temel paradigmalarından biridir bu.

Ama fizik yasalarının geçerli olup olmadığını bilmediğimiz yerler var, örneğin kara delikler" dedim.

"Hadi canım sizde, orada bir kara delik mi vardı? Peki niye etrafındaki her şeyi yutmadı" dedi aynı dinleyici gülümseyerek.

Haklısınız, bir kara delik yoktu, orada bir ak delik vardı. Bildiğiniz gibi, teoriye göre kara delikler uzay-zaman eğrisini bir tekillik yaratacak şekilde bükler ve uzay-zaman eğrisinde bir solucan deliği oluştururlar, teorik olarak bu mümkün. Bir hipoteze göre kara deliğin uzay zaman eğrisinde bir solucan deliği ile bağlanan bir çıkışı olmalı, buna da ak delik diyorlar.

Bir diğer bulguya dikkatinizi çekmek istiyorum. Şehit olan bütün askerlerin kolundaki saatler durmuştu. Hatırlıyor musunuz? Aslında saatler durmadı, o bölge bir ak delik olduğu için zaman durdu. Saatler aslında çalışıyordu ama o bölgede gösterecek zaman durmuştu. O yüzden biz saatleri durmuş gibi algıladık.

Benim teorime göre, evrenin herhangi bir yerinde çok büyük bir yıldız söndü ve kara delik halini aldı. Yaptığım hesaplamalara göre bir kilometre çapında bir kara deliği oluşturabilecek bir yıldız, yaklaşık olarak bizim güneşimizden bir milyon kat daha büyük olmalı. Samanyolu galaksisinde yakın çevremizde bu büyüklükte bir yıldız yok. Messier kataloguna bakabiliriz tabi. Zaten bize yakın olması da gerekmiyor. Uzay-zamanı bükmesine göre evrende herhangi bir yerinde olabilir. Yıldız muhtemelen bizden çok uzak olduğu için belki de milyonlarca yıl sonra onun ölüp, kara delik halini aldığını gözlemleyeceğiz. Tabi o bizim ömrümüz yetmez.

Ölüm bölgesinin fotoğraflarına baktığımda bir şey daha dikkatimi çekmişti. İlk ölen askerler bölgenin dışındaydı. Bölgeye sürülen mayın eşekleri ise askerlerden otuz metre sonra ölmüşlerdi. Ölümünün ani olması gerektiğine göre neden eşekler daha içerde öldü. Eşekler daha sağlam bir biyolojik yapıya sahip olduğu için mi? Hayır. Bu konuda kafamda bir çok varsayım geliştirdim ama en doğru açıklama ölüm bölgesinin küçüldüğüydü.

Ak deliğin solucan deliği ile bağlandığı kara delik küçülüyordu, bu yüzden ak delik de küçülüyordu. Zaten tam bir bağlantı olduğunu sanmıyorum. Diğer taraftaki kara delik stabil değildi. Fakat o kara deliği yok olması ile

ak deliğin yok olması zaman açısından aynı hızda olmadı. Kara delik muhtemelen milyon yıllarla ifade edilen bir sürede küçüldü ama ak delik ise sanırım bir ay içinde küçüldü. Biz son beş güne rastladık. Neyse.

Ak deliğin küçülüp küçülmediğini ve hangi hızda küçüldüğünü ölçmek için basit bir metot kullandım, bir sinek öldürmek cihazı, adı her neyse işte, büyük miktarda duman yaratmak için ideal bir çözümdü.

Beklediğim gibi dumanlar ölüm bölgesine girdikten sonra düzgün ve türbülanssız akışa geçiyorlardı.

Böylece ölüm bölgesinin hayali sınırlarını tam olarak belirleyebilmem mümkün oldu. Yaptığım ölçümlerden bu hayali sınırın gitgide küçüldüğünü gördüm. Bu küçülme ivmeli şekilde oluyordu. Basit ivme hesaplarından bu ivmenin hızını bulmam zor olmadı. İvmeyi bulduktan sonra bölgenin ne zaman tam olarak yok olacağını hesaplamak için basit lise matematik bilgisi yeterli, türevin integralini al!

Ve beklediğim gibi oldu. Yaptığım hesaplarla, ölçümleri karşılaştırınca sonuç aynıydı. Yine de emin olmak için son kez duman püskürttüm.

Bu kara deliğin çıkış kapısı da ölüm bölgesi olarak burada, dünyamızda oluştu fakat kara delik kararlı halde kalamadığı için dağıldı ve tabi ki çıkış kapısı da kapandı. Ak delik kayboldu. Doğa tekrar eski alışkanlıklarına döndü, yani türbülans ve fizik kanunları tekrar yürürlüğe girdi ve Navier-Stroke denklemleri yeniden çalışmaya başladı.

Her şeyi bu şekilde açıklamam mümkün. Tek açıklayamadığım şey ise radyo dalgaları. Dalgalar içeri giriyor ama dışarı çıkamıyorlardı. Peki ışık nasıl dışarı çıkıyordu?

Ben de bilmiyorum. Yani açıklayamıyorum.

Sözümü bitirince herkes şaşkınlıkla bana bakıyordu. Katilin kim olduğunu açıklayan bir detektif edasıyla hepsine tek, tek baktım.

"Yani beyler, katil uşak" dedim gülümseyerek.

Esprime ben ve Albay dışında kimse gülümsemedi.

Askeri çadırın içindeki masanın etrafındaki grup sessiz kalmıştı.

"Peki bu durumda ne yapacağız? Öneriniz ne?" dedi Albay.

"Hiçbir şey. Fizik yasalarının her yerde çalışmadığının ortaya çıkması bütün bir fiziğin baştan sona sorgulanması demektir. Bütün fizik kitaplarını baştan yazmanız gerekli,

tam bir felaket. İşin daha da kötüsü, benim ODTÜ Makine diplomam geçersiz olacak çünkü aldığım fizik dersi tam anlamıyla doğru değilmiş. Düşünsenize tekrar Fizik 105 dersini almak zorunda kalacağım. Tam bir kabus!"

Allahtan bu sefer hepsi gülmüştü.

"Eğer fizik yasaları herhangi bir zamanda ve herhangi bir yerde çalışmıyorsa bu başka bir yer ve zamanda da çalışmayabilir demektir. Bu ise bilime duyulan inancı yok eder. Bunu yapmak süpermarketlerde üst üste dizilen konserve öbeğinin en altındaki konserveyi almaya benzer. Her şey baş aşağı yıkılır.

Bilime duyulan inanıcı yıkmamak adına hepimiz sessiz kalacağız. Zaten yapabileceğimiz pek fazla bir şey de yok çünkü kara delik ortalıktan kayboldu ve geride gözlem yapacağımız hiçbir şey kalmadı. Var olan gözlemleri açıklamak ise bir sürü spekülasyona yol açar. Şarlatanların ekmeğine yağ sürmek gibi bir şeydir bu.

Sonuç olarak size sessiz kalmayı öneriyorum. Askerlerin ailelerine bir şey söylersiniz artık. Bana gelince, tabi ki bunu da bir öykü haline getireceğim" dedim gülümseyerek.

Albay bunu duyduğuna pek sevinmiş gibi görünmüyordu ama yinede sesini çıkarmadı.

Şehitler ceset siyah torbalarına konurken biz oradan ayrıldık. Tekrar helikopterle Diyarbakır havaalanına ve oradan da askeri uçakla Ankara'ya döndük.

Etimesgut havaalanına indiğimizde eve dönmenin mutluluğunu yaşadım. Albay makam aracıyla beni eve bırakmak istediğini söyledi. "hem de yolda laflarız" dedi.

Yol boyunca olayları tekrar konuştuk. Albay oldukça nazik bir ifadeyle "olan biteni daha önce yaptığım gibi bir öykü haline getirmemi rica etti".

"Bu bir emir mi Albayım?"

"Hayır sadece bir rica"

"Kusura bakmayın bunu yapamayacağım"

Albay çaresizlikle "peki" dedi. "Yazmanızı engelleyebiliriz ama size borçlu olduğumuzdan bir şey yapmayacağız. Zaten her şey o kadar gerçek üstü gibi duruyor ki, bunu yazsanız da en fazla uçuk bir öykü diyeceklerdir."

Konutkent'e geldiğimizde vedalaşıp arabadan indim. Albay tekrar görüşmek üzere orduvinde ailece bir akşam yemeğine davet etti. Yani ben, o ve eşlerimiz. Uygun bir vakitte neden olmasın dedim. Tam ayrılırken, arkamdan

seslendi.

"Emin bey, bir şeyi merak ettim"

"Efendim?"

"Eğer kara delik stabil halde kalsaydı ne olurdu?"

Derin bir nefes aldım. Bu düşünmek bile istemediğim bir ihtimaldi.

"Ak delik ile olan bağlantısı tam olurdu ve bu tarafta ne varsa, güneş sistemimiz dahil olmak üzere her şeyi yutardı. Tıpkı bir elektrikli süpürge gibi ve biz de evrenin hiç bilmediğimiz bir yerine giderdik. Tabi gidebilirsek."

"Anlıyorum" dedi albay. "Peki geri döner mi?" diye sordu. Sanki vahşi bir hayvandan bahseder gibi.

"Hayır. Kara delik sanırım şimdi bir beyaz cüce ve artık tekrar kara delik olacak kütleye sahip değil, tehlike geçti"

"iyi geceler Emin bey, her şey için teşekkürler"

"iyi geceler Albayım" dedim.

Askeri plakalı Renault uzaklaşırken eve doğru yürümeye başladım. Hava çok güzeldi, yıldızlara baktım. Ne garip bir evrende yaşıyorduk...

Anahtarla apartmanın dış kapısını açarken birden korkunç bir şeyin farkına vardım. Tanrım bunu nasıl unutmuştum?

Korkunç bir felaketle karşı karşıyaydım!

Karımın tembihlediği baklavayı Diyarbakır'dan almayı unutmuştum. Yapabileceğim hiç bir şey yoktu. Çok geçti artık. Başıma gelecekleri kabullenerek merdivenleri hızlıca çıktım. Derin bir nefes alıp zili çaldım. İçerden neşeli bir kadın sesi "geldim" diye seslendi.

Kader ve karım karşısında her zaman çaresizim...

Mehmet Emin Arı

<http://www.eminari.com>

MEHMET EMİN ARI'ya bu güzel öyküsünü dergide yayınlamama izin verdiği için teşekkür ederim. Yazarımızın diğer öykülerini zaman içinde dergi sayfalarında bulabileceksiniz.